

**25.01.2017**

## **Засідання Президії НАН України**

Учасники чергового засідання Президії НАН України заслухали і обговорили інформацію академіка-секретаря Відділення хімії НАН України академіка НАН України М. Картеля про результати розгляду на розширеному засіданні Бюро відділення звіту **про наукову та науково-організаційну діяльність Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України за 2011–2015 рр.** ([Національна академія наук України](#)).

В її обговоренні взяли участь академік НАН України Б. Патон, директор Інституту органічної хімії НАН України, заступник голови експертної комісії для оцінювання ефективності діяльності Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України член-кореспондент НАН України В. Кальченко.

Президія НАН України відзначила, що науковцями Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України здійснюються комплексні фундаментальні й прикладні дослідження, в результаті яких створено низку нових високоефективних антитромботичних засобів, встановлено молекулярний механізм їх дії, що дозволяє здійснювати цілеспрямований синтез перспективних препаратів для профілактики гострих серцево-судинних захворювань.

Показана перспективність використання кислотно модифікованих зразків алюмосилкатів вітчизняних родовищ як каталізаторів перетворень гліцерину (відходу виробництва біодизеля) на продукти малотоннажної хімії.

Запропоновано інформаційну технологію цілеспрямованого пошуку і молекулярного дизайну нових речовин та матеріалів з комплексом корисних властивостей, яка базується на структурно-функціональному аналізі сполук, що враховує їх топологію, геометрію і розподіл властивостей атомів у молекулі.

Створено нові ефективні люмінесцентні матеріали для світлодіодних джерел світла та кремнієвих фотоелектричних перетворювачів сонячної енергії.

Прикладні роботи інституту спрямовані на створення нових лікарських препаратів, функціональних матеріалів для різних галузей промисловості та соціальної сфери. Зокрема, розроблено та впроваджено високоефективний снодійний засіб левана, методики контролю якості лікарських препаратів, очищення фармобладнання. Рекомендовані для розширених доклінічних досліджень оригінальні анальгетичні засоби, у тому числі з високою протизапальною дією.

Інститут плідно співпрацює з Казенним підприємством спеціального приладобудування «Арсенал» Державного космічного агентства України з розроблення та застосування нових матеріалів для інтерференційної оптики як наземного, так і космічного базування (супутник «Січ-2»). Ці матеріали перевищують за характеристиками кращі світові зразки.

Науково-технічний інженерний центр «Водообробка» Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України створив та впровадив у м. Одесі і Одеській області установки доочищення питної води різних типів та потужностей.

В інституті спільно з товариством «ІНТЕРХІМ» засновано Асоціацію учасників наукової та інноваційної діяльності в галузі медичної та фармацевтичної хімії «Медфармхім» для прискорення впровадження наукових досягнень у виробництво.

Інститут здійснює спільні дослідження з провідними зарубіжними науковими центрами Франції, США, Польщі, Німеччини, Республіки Молдови тощо. Виконувались гранти міжнародних програм УНТЦ, РП7, контракти з організаціями Франції, США, роботи за угодами про співробітництво НАН України з Національним центром наукових досліджень Франції (CNRS) за міжнародною програмою «СУПРАХЕМ», Академією наук Молдови.

Інститут є базовою організацією Координаційної ради Відділення хімії НАН України з проблеми «Наукові основи створення лікарських препаратів», щороку проводить науково-практичні семінари, конференції.

Науковці інституту брали участь у реалізації чотирьох Державних цільових програм, трьох цільових комплексних програм фундаментальних та прикладних досліджень НАН України, 10 проектів спільних конкурсів.

Інститут приділяє суттєву увагу роботі з науковою молоддю. В інституті діє Рада молодих вчених, комісія вченої ради по роботі з науковою молоддю, щороку проводяться конкурси на здобуття стипендій Президента України і НАН України для молодих вчених.

Фізико-хімічний інститут ім. О. В. Богатського НАН України плідно співпрацює з вищими навчальними закладами МОН України і МОЗ України з підготовки молодих спеціалістів та висококваліфікованих кадрів, а також з проведення спільних наукових досліджень.

Водночас Президія НАН України відзначила, що в діяльності Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України є певні недоліки.

Дирекції та вченій раді інституту слід продовжити роботу з впровадження результатів досліджень, збільшення публікацій у високореєтингових виданнях. Подальших зусиль потребує робота щодо збільшення обсягів позабюджетного фінансування інституту, зокрема в напрямі розширення участі інституту у співробітництві з міністерствами, відомствами та місцевими органами влади. Необхідно й надалі приділяти значну увагу підготовці висококваліфікованих наукових кадрів, поповненню інституту молодими спеціалістами, зміцненню матеріально-технічної бази досліджень.

У цілому Президія НАН України позитивно оцінила наукову та науково-організаційну діяльність Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України за звітний період і прийняла проект постанови з цього питання.